

DRAMATICKÁ VÝCHOVA NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY V KONTEXTU KURIKULÁRNÍ REFORMY

Abstrakt

Disertační práce směřuje k vytvoření teoretických východisek pro rozvoj dramatické výchovy v Libereckém kraji. Jejím hlavním výzkumným cílem je zjistit reálný aktuální stav dramatické výchovy jako školního předmětu i jejího využití jako metodického prostředku k výuce jiných vzdělávacích obsahů na 1. stupni základních škol v Libereckém kraji, a poskytnout tak přehled o vnímání přínosu tohoto oboru v rámci primárního vzdělávání z pohledu ředitelů ZŠ v Libereckém kraji, učitelů 1. stupně i studentů učitelství 1. stupně na FP TUL.

Východiskem práce se stal český vzdělávací systém, který prošel od roku 1989 četnými změnami. Za nejvýznamnější z nich lze považovat kurikulární reformu. Hlavním cílem Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) je u žáků na základě činnostního učení utvářet a rozvíjet klíčové kompetence. Vedle klíčových kompetencí a očekávaných výstupů jsou v RVP ZV novinkou a důležitým formativním prvkem průřezová témata, která rozšiřují poznání žáků, ale také obohacují jejich osobnost a vztahy s jinými lidmi. Podporují utváření vhodných postojů a mají vliv na celkovou atmosféru školy.

Disertační práce se věnuje dramatické výchově jako jedné z možných cest, jež se významně podílí na osobnostně – sociálním rozvoji dítěte, a staví ji do kontextu s kurikulární reformou. Přibližuje osobnost pedagoga a zaměřuje se také na kompetence učitele dramatické výchovy, který by měl být ve vzdělávacím procesu schopen žákovi nejen zprostředkovat vzdělávací obsah, ale aktivizačními metodami jej propojovat s reálným životem. Teoretická východiska jsou doplněna i komparací forem výuky v Nizozemsku a využití metod dramatické výchovy v Irsku, neboť v těchto zemích je vývoj oboru srovnatelný s Českou republikou.

Předmětem výzkumu, který se uskutečnil ve čtyřech etapách, je dramatická výchova jako doplňující vzdělávací obor RVP ZV. V průběhu let 2008–2011 byl zjišťován „stav dramatické výchovy“, který v této práci zahrnuje identifikaci forem začlenění dramatické výchovy do vzdělávání na příslušných školách nebo identifikaci příčin, proč školy dramatickou výchovu do výuky nezařadily, rozsah využití očekávaných výstupů dramatické výchovy při tvorbě ŠVP ZV, ale také určení metod dramatické výchovy, které učitelé v jednotlivých předmětech a průřezových tématech v primárním vzdělávání

využívají. Součástí výzkumu „stavu dramatické výchovy“ jsou také názory a postoje ředitelů základních škol a učitelů primárního vzdělávání k její výuce.

Záměrem autorky je přispět k orientaci v aktuální situaci dramatické výchovy na základních školách v Libereckém kraji a poskytnout tak oporu při implementaci tohoto oboru do primárního vzdělávání.